

Aluehallintovirastoille, kunnille ja sosiaali- terveydenhuollon kuntayhtymille

KORONAVIRUSTARTUNTOJEN TORJUNTA RAJAT YLITTÄVÄSSÄ LIIKENTEESSÄ

Covid-19-tautia aiheuttava SARS-CoV-2-virus on ihmiselle uusi taudinaiheuttaja, minkä vuoksi väestöllä ei ole sille aiempien tartuntojen tuomaa spesifiä immunologista vastustuskykyä. Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC) on arvioinut julkaisemissaan riskinarvioissa, että uudet covid-19-virusmuunnokset voivat levitä selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Uusien virusmuunnosten leviäminen voi aiheuttaa covid-19-epidemian merkittävän kiihtymisen ja siten vaarantaa vakavasti väestön terveyttä sekä johtaa terveydenhuollon ylikuormittumiseen. Sen vuoksi on äärimmäisen tärkeää, että rajanylityspaikoilla toimitaan tilanteen edellyttämällä tavalla hyvä terveysturvallisuus varmistuen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 3.2.2021 lähettänyt aluehallintovirastoille, kunnille ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymille ohjekirjeen (VN/2763/2021) "Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä". Lisäksi THL on antanut 4.2.2021 ohjekirjeen "THL:n suositus rajalla tehtäviin testauksiin uusien helposti tarttuvien SARS-CoV-2-muunnosten leviämisen estämiseksi". Aluehallintovirastot ovat 24.2.2021 antaneet yhteisen tiedotteen "Rajanylityspaikkojen terveysturvallisuutta terävöitetään".

Valtioneuvosto on todennut 25.2.2021 tekemässään periaatepäätöksessä, että koronaviruksen torjunnassa on perusteltua siirtyä toimenpidetasolle kaksi. Tavoitteena on estää erityisesti virusmuunnosten leviämisen aiheuttamaa epidemian kiihtymistä. Valtakunnan rajalla tehtävien toimien tehostamisella on tärkeä rooli ja yhteisvaikutus muiden toimenpiteiden rinnalla myös tason kaksi käyttöönoton yhteydessä.

Rajanylityspaikoilla on tehostettu toimintaa ja kokemuksia hyvistä käytännöistä on jaettu valtakunnallisesti. Suuri osa Suomeen saapuneista henkilöistä on ohjattu vapaaehtoisin terveystarkastuksiin ja niihin tarvittaessa sisältyviin covid-19-testeihin. Eri tahojen yhteistyöllä on saatu hyviä tuloksia aikaan. Yhteistyötä tulee kuitenkin edelleen tiivistää, jotta tavoite maahantulijoiden testaamiseksi voisi toteutua. STM korostaa, että tartuntatautilain nojalla viranomaisten on ryhdyttävä välittömiin toimiin eli käytettävä toimivaltuuksiaan saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta. Viranomaisten toimivaltuudet on määritelty tartuntatautilaissa (1227/2016).

Vaikuttava, tarkoituksenmukainen ja oikeasuhtainen toiminta on mahdollista vain viranomaisten ja muiden rajanylityspaikoilla toimivien tahojen kiinteällä yhteistyöllä, jossa huomioidaan THL:n suositukset, eri tahojen toimivaltuudet ja paikalliset olosuhteet. Tehostetut toimet rajanylityspaikoilla edellyttävät tiivistä yhteistyötä terveys- ja muiden viranomaisten, kuten Rajavartiolaitoksen ja Tullin kanssa. Lisäksi yhteistyötä tulee tehdä muiden matkustajien parissa toimivien, kuten lentokentän tai sataman toimijoiden kanssa mm. tilaratkaisujen ja käytännön prosessien varmistamiseksi.

Toimintaa on syytä edelleen tehostaa. On tärkeää, että yhdessä pyrimme tekemään kaikkemme, jotta tartuntojen leviäminen saadaan taittumaan.

Kustannusten korvaaminen

Hallitus on sitoutunut korvaamaan covid-19 -epidemiaan ja rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuteen liittyvät välittömät kustannukset kunnille ja/tai sairaanhoitopiireille niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät. Kustannukset korvataan valtion talousarviomenettelyn kautta. Sosiaali- ja terveysministeriön edellyttämien toimien toteuttamiseksi välttämättömät, kustannustehokkaasti toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneet ja määrältään kohtuulliset kustannukset korvataan.

Osastopäällikkö Tuija Kumpulainen

Osastopäällikkö Satu Koskela

Lisätietoa asiasta:

- <https://stm.fi/stm-ohjeet-koronavirustilanteessa>
- https://stm.fi/tartuntataudit_vastuut
- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/matkustaminen-ja-koronaviruspandemia>
- https://thl.fi/documents/533963/5860112/THL_ohje_kaikki_ulkomaat_variantit_raja_v03022021_v04.pdf/e1167503-163d-b53c-8b83-87b0c8a98671?t=1612433889752
- <https://stm.fi/documents/1271139/38741793/Ohjauskirje+toiminta+rajanylityspisteiss%C3%A4+3.2.2021.pdf/c3a9aeb3-7e23-d885-06fd-4220cc48cd0e>
- <https://avi.fi/tiedote/-/tiedote/69901990>
- <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f807116a7>

Jakelu

Kunnat, sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymät
Ahvenanmaan maakuntahallinto
Valvira
Aluehallintovirastot
THL

Tiedoksi

Valtiosihteeri Mäkipää
Erityisavustaja Lindeberg
Kansliapäällikkö Varhila
SM
LVM
UM
VM

TEM
Rajavartiolaitos
Tullihallitus
Kuntaliitto
Finavia
Suomen Satamaliitto ry
Suomen Varustamot ry
Suomen Laivameklariliitto ry
Valtioneuvoston kanslia

KUMMOITU